

NIEUW GUINEA KOERIER

DE GROENE

onafhankelijk dagblad voor ned. nieuw guinea

2e jaargang No. 66.

31. MRT. 1960

Maandag 21 maart 1960

Bouwvakstaking breidt uit Besprekingen zonder resultaat Regering moet de knoop doorhakken

Alle pogingen om de staking in het Nederlandse bouwbedrijf door onderhandelingen te beëindigen zijn thans mislukt.

Vijf uur lang hebben zaterdag vier ministers met de voorzitters van de zeven toporganisaties der werkgevers- en werknemers gezocht naar een mogelijkheid om het overleg tussen regering en bouwpatroons weer op gang te krijgen. Herhaaldelijk hebben de voorzitters van de overkoepelende werkgeversorganisaties telefonisch contact gehad met de bouwpatroons. Deze blijven echter vasthouden aan de eis dat de nieuwe loonsverhoging moet worden doorberekend in de bouwprizen voor onderhanden zijnde werken.

De bouwpatroons kwamen met geen enkel tegenvoorstel. Hiermee is de basis voor elke verder overleg weggevallen.

Tenzij er dit weekeinde een wonder gebeurt, ligt de volgende stap nu bij de regering, die van plan is om dinsdag in een speciale zitting wettelijke voorstellen voor te leggen om snel aan de staking een eind te maken.

De voorzitter van de Raad van het Bouwbedrijf de heer Dura vertelde gisteravond dat de aannemers rustig en gelaten afwachten wat de regering zal besluiten en dat zij dat zullen nakomen. Wij zijn, zo zei hij, iedere dag bereid die lonen te betalen, die in de nieuwe CAO worden genoemd als het werk wordt hervat. Hij zei te hopen dat een eventuele prijsregeling op rechtvaardig-

heidsgronden zou berusten en dat wanneer er aannemers zijn die te veel verdienen zij dit te veel zouden moeten terugbetalen.

Hij wilde een onderzoek instellen of er inderdaad zulke aannemers zijn. De heer Dura bleef er echter bij dat de regering ten onrechte wil ingrijpen in bestaande contracten. Niemand, zei hij, denkt aan de duizenden kleine ondernemers die in loondienst werken en die een jaarcontract hebben.

De Centrale stakingsleiding heeft bekend gemaakt, dat met ingang van morgen ook zal worden gestaakt bij bouwobjecten in zeyen andere plaatsen. Ook ligt het in de bedoeling enkele grote wegenbouwobjecten stil te leggen.

Rusland aanvaardt Amerik. voorstel ondergrondse kernproeven

Op de kernproevenconferentie in Genève heeft de Sovjet-Unie zaterdag onverwachts het Brits-Amerikaans voorstel aanvaard om samen door proefnemingen een methode vast te stellen waarmee kleine ondergrondse kernexplosies kunnen worden waargenomen.

De Russen hebben evenwel de voorwaarde gesteld dat voor de duur van deze proefnemingen geen andere ondergrondse kernproeven zullen worden genomen. Tegelijkertijd heeft de Sovjet-Unie een voorstel ingediend om een

overeenkomst te sluiten, waarbij alle gemakkelijk vast te stellen kernproeven worden gestaakt. In Washington wordt nu de Russische voorwaardelijke aanvaarding van het Brits-Amerikaans voorstel zorgvuldig bestudeerd.

MacMillan distancieert zich van boycot Anti-Zuid-Afrika

De Britse premier MacMillan heeft zich gedistancieerd van de boycot in Engeland van goederen afkomstig uit Zuid-Afrika.

Deze boycot is georganiseerd door de Labourpartij uit protest tegen de Zuid-Afrikaanse apartheidspolitiek. MacMillan die sprak op een conferentie in Londen van conservatieve vakbondsleiders gaf evenwel toe, dat ook hij het niet eens is met de Zuid-Afrikaanse rassenspolitiek. Dit meningsverschil, zo voegde hij eraan toe, kan evenwel niet worden opgelost door harde woorden en zeker niet door een georganiseerde boycot omdat die kan werken als een boemang.

Amerika draagt geen kernwapens over aan Nato - Bondgenoten

In Washington is bekend gemaakt dat president Eisenhower aan premier Chroestsjev heeft laten weten dat zijn regering op het ogenblik zeker niet van plan is kernwapens over te dragen aan de bondgenoten in de NAVO. Deze brief is een antwoord op een schrijven van

premier Chroestsjev waarin hij Eisenhower waarschuwt tegen de levering van kernwapens aan andere NAVO-landen. Rusland, zo schreef Chroestsjev zal in dat geval verzoeken van zijn bondgenoten om kernwapens niet van de hand wijzen.

Peking valt Indon. heftig aan

Radio Peking heeft de Indonesische regering in een heftige aanval ervan beschuldigd de repatriëring van ongeveer 2000 Chinezen naar de Chinese volksrepubliek te bemoeilijken. Volgens het radiostation hadden de Chinezen op 12 maart alle formaliteiten vervuld om te vertrekken, maar de autoriteiten in Djakarta lieten hen twee dagen langer op de kade blijven voor nieuwe administratieve verplichtingen.

Ceylon-verkiezingen leveren merkwaardige resultaten

De verkiezingen op Ceylon leverden een groot aantal verrassingen op. De premier Dahanaiake werd in zijn district dat hij sinds 1947 vertegenwoordigde verslagen door een kandidaat van de rechtse verenigde nationale partij. Er zijn nu 119 van de 151 zetels bekend en daarvan heeft de verenigde nationale partij er 39 en de Sri Langka par-

tij, dat is de partij van de vorig jaar vermoordde premier Bandaranaike 38 zetels. Geen van de zes andere partijen die zetels wonnen is boven de tien uitgekomen. De democratische partij van de tegenwoordige premier Dahanaiake heeft het nog niet verder gebracht dan drie zetels.

Een ontbrekende bladzijde, die toch ook wel belangrijk is

De tijd gaat snel, vooral hier op Nieuw Guinea. De steeds sneller voortschrijdende ontwikkeling leidt vaak tot de neiging om steeds maar vooruit te blijven zien, men houdt de pas niet even in om zich te bezinnen op wat er werkelijk voor belangrijks gaande is, noch minder kijkt men om.

Het was daarom zo goed, dat wij in het boekje: "Hollandia 50 jaar" werden geconfronteerd met het verleden, maar tevens ook aan de weet komen wat er vandaag aan de orde is. De schrijvers hebben dit op een prettige wijze gedaan. Ik vermoed zelfs dat velen hier als ze soms gasten krijgen waarmee ze de "ronde" doen het boekje zullen benutten als een handleiding. Ze komen dan heel wat aan de weet en zien dat wat er gebeurt in historisch perspectief.

Bij het lezen zijn me een paar dingen opgevallen, of beter gezegd: het ontbreken er van, terwijl één naar mij voorkomt toch zeer belangrijk felt niet voldoende uit de verf kwam.

Ik begin bij het laatste. Het feit, dat op 11 augustus 1908 de eerste Nederlandse bestuursambtenaar de heer Windthouwer arriveerde en de Humboldtbaai bestuurspost werd, werd alleen terloops vermeld. Bij mijn weten is daar in 1958 ook geen aandacht aan besteed en men zou als leek denken, dat het toch wel een feit was, het herdenken waard. Typisch is dat de bevolking bij gelegenheid van de viering van de verjaardag van Hare Majesteit Koningin Juliana in een openluchtspel, naar ik meen in 1958, deze episode uit de geschiedenis van de Humboldtbaai ten tonele voerde.

De feestgangers konden toen de heer Windthouwer in volle glorie en met een martiale houding zien opkomen, maar na het spel is hij volledig van het toneel maar blijkbaar ook uit het geschiedenisboek verdwenen. De bevolking, althans de spelleiders onder hen, vonden de komst van de eerste gezagsdrager wel belangrijk en men kan er op rekenen dat de heer Windthouwer nog menigmaal in de toekomst op de planken zal verschijnen.

Wanneer nog geen straatnaam in Hollandia zijn naam in ere houdt, zou het dunkt mij te overwegen zijn om dat alsnog te doen. Wat zou men denken van Windthouwerallee, dat klinkt nog goed ook, en mocht men dat een te grote eer achten voor de man, die hier vier jaren de vlag heeft hooggehouden, welnu dan zou men b.v. de verbindingsstraat tussen de Kapitein Sachse weg en de Strandweg langs het monument de naam kunnen geven van Windthouwerdwarsstraat, zo als een onzer vrienden opmerkte.

Tenslotte is het Windthouwer geweest die Hollandia tot hoofdzetel van het Nederlands Bestuur hier aan de baai heeft gekozen en als dat niet was gebeurd zou het bivak van Kapitein Sachse weer door het oerwoud zijn opgeslokt.

Uit verschillende publicaties in de Nederlandse bladen krijgt men de indruk alsof het hijsen van de vlag op 7 maart 1910, tevens de eerste vestiging betekende van het Gouvernement. Ik citeer uit het hoofd "eindelijk wapperde

de driekleur ook boven de oerwouden van het uiterste Oosten van het grote eiland". In het stuk: "De vlag en de heilige fluiten" vertelde ik al, dat de eerste vlag hier werd geheesen in 1858.

Reeds in dat jaar onderzocht men de mogelijkheid van een Bestuursvestiging aan de Humboldtbaai en vijftig jaar later was het dan zo ver.

De "planning" verliep in die dagen niet bijzonder vlot dus.

Ik meen dat bovengenoemde feiten iets duidelijker naar voren moesten komen, alleen maar om aan de historie recht te doen, en dit geldt ook voor het volgende.

Wanneer U langs de Werf rijdt ziet U aan de zeekant een nieuw schoolgebouw. Dat is de Lagere School B, die de naam draagt van:

Ds. Jac. Bijkerk-School. Waarom die naam?

Zending Bijkerk was de eerste zending die zich hier vestigde in 1916. Zijn huis stond ongeveer op de plaats van het oude KPM-kantoor. Door de grote bandier van 1922 werd het totaal ontworpen en overgebracht naar Genjem. Ds. Bijkerk werkte hier tot het jaar 1931, hij opende Sentani in 1927.

In 1956 is in Hollandia-Binnen in de Nieuwe Kerk de eerste Algemene Synode van de Evangelisch-Christelijke Kerk in Nederlands Nieuw Guinea gehouden. 101 jaar zendingsarbeid mondde toen uit in een toch voor dit land respectabele organisatie, die rond 550.000 mensen omvat.

Het Centraal kantoor van de Evangelisch-Christelijke Kerk is gevestigd in Hollandia. Berg en Dal en de eerste voorzitter van de Algemene Synode woont in Hollandia, aan de Bergweg. Dit is Ds. F.J.S. Romainum, momenteel voor een kort verblijf in Nederland.

Dat de ECK een eigen opleiding heeft voor Papoease Predikanten, kan niemand ontgaan die naar Sentani rijdt, want het complex van de Theologische School tegenover het voetbalveld nadert de voltooiing.

Dit waren enkele punten waarvan de vermelding het herdenkingsboekje niet ontsierd zouden hebben, terwijl de belangrijkheid er van ook voor niet direct geïnteresseerden in kerkelijke zaken geen nadere omschrijving behoeft.

Wat toch wel de meeste werkers in dit land ontgaat is dat wat er achter dit geheel steekt. Misschien is de ECK hier zelfs ook mee aan schuldig door te weinig publicatie. Het is mij tenminste herhaaldelijk opgevallen, dat er maar zeer weinigen op de hoogte zijn van het feit, dat aan de oprichting van de ECK algemene verkiezingen vooraf zijn gegaan. En dit laatste is toch ook een belangrijke zaak in verband met de ontwikkeling van land en volk.

Met algemene verkiezingen bedoel ik niet dat in het jaar van de stichting en daarna in een 600 plaatselijke kerkelijke gemeenten verkiezingen zijn gehouden voor de kerkraden. Dat betekent in deze situatie, waar alle volwassenen in de betrokken dorpen christenen zijn, dat alle volwassenen hun stem hebben uit-

gebracht volgens een vastgesteld verkiezingsreglement.

Dit is in nagenoeg alle 600 gemeenten gebeurd.

En aangezien een groep kerkelijke gemeenten een classis vormen, bestaande uit gekozen leden voor de classikale vergadering, was dat dus de tweede stemming die werd gehouden. Verschillende classes vormen samen een Resort, waarvan er negen zijn op Nieuw Guinea, en ook de afgevaardigden van de classes naar Resorssynode zijn gekozen.

Ten slotte komt de hoogste vertegenwoordiging niet de afgevaardigden naar de Algemene Synode met als Standplaats Hollandia: ook deze afgevaardigden zijn gekozen.

Wanneer dus de Algemene Synode bijeenkomt of het dagelijks Bestuur uitoefent via het Moderamen, zoals dat heet, dan zijn dat maar niet een groepje belangstellenden die daar besprekingen voeren, maar het zijn gekozen vertegenwoordigers van, zoals ik al verelde nu, rond 150.000 bijna allen Papoease Christenen.

Hiermede hebben we dus de grootste inheemse organisatie die in dit land bestaat. De leiding van de ECK is hiermee ook geheel in handen van de bewoners zelf, want de Nederlandse zendingspredikanten hebben wat aantal betreft slechts een onbeduidend kleine plaats in dit geheel wat wel blijkt uit het feit, dat in het Moderamen (het dagelijks bestuur dus) slechts één Nederlander zitting heeft.

In de maand augustus van dit jaar zal de tweede Algemene Synode worden gehouden waarschijnlijk in Manokwari.

De Algemene Synode komt nu eens in de drie jaar bijeen, terwijl het zgn Breed-Moderamen met een geringer aantal leden dan de Alg. Synode eens per jaar vergadert.

Ik meende er goed aan te doen het bovenstaande eens onder de aandacht van de lezers te brengen, al zou het alleen al zijn opdat U de Persberichten omteent Ds. Romainum, die op 9 april terug hoopt te zijn in Hollandia, en straks de mededelingen betreffende de Algemene Synode van de ECK beter kunt volgen.

F.C.K.

Ingezonden

PERFECTIONISME

De brief van de Gouverneur inzake het ontslag van mr. J.O. de Rijke als lid van de Adviserende Raad van Hollandia zal bij menig rechtgeaard ingezetene van Hollandia althans in een opzicht voldoening hebben gegeven, namelijk dat er nu weer eens iets goed leesbaars over deze raad in de krant heeft gestaan. De inhoud zelve zal noch voor de lezers van dit krantje, noch voor de leden van de raad verassend zijn geweest.

De raad (exclusief de "externe" voorzitter) had wel eens mogen bedenken dat de Gouverneur alleen al door zijn bevoegdheid tot instelling van de raad en benoeming van de leden en bovenal door zijn gouverneurschap zelve, de verantwoordelijkheid voor het doen en laten van de raad en de gevolgen daarvan in de schoenen geschoven zal worden zelfs al zou dat niet "wettelijk" vastliggen.

De Gouverneur heeft, zoals ook in Nederland gebruikelijk, de waardigheid van het gezag doen blijken door bij zijn beslissing uit te gaan van de maatschappelijke afkeuring van een in diskrediet gebracht publiek persoon, zoals in een samenleving van goede christelijke burgers vanzelfsprekend zou moeten worden geacht. En in het irreele of idealistische van deze complimenteuzen waardeering van Hollandia's ingezetenen ligt juist de opvoedende en leidende aard zowel als de voornaamheid van de over ons gestelde overheid besloten.

In die geest gezien heeft de Gouverneur met terecht gemeend mr. J.O. de Rijke te moeten ontslaan.

Daar zijn antwoord op de gestelde vragen - met voorbijzien van de boze vermoedens in een vergadering met kinderlijke naïviteit geuit - bovendien was te voorzien, had de vraag om het ontslagbesluit in te trekken, niet mogen worden gesteld.

En dat de raad zich niet dat inzicht en die zelftucht eigen toonde, om na zakelijke voorstelling van haar zienswijze over deze ene zaak over te gaan tot zaken van algemeen nut, maar zich verloor in een wanordelijke discussie en een overbodige extra vergadering, op een wijze die zelfs mr. De Rijke zou kunnen irriteren, zou vele burgers van deze stad weleens zwaarder op de maag kunnen liggen dan het ontslag van dit raadslid zelf.

Ik geloof ook niet dat de Gouverneur bepaalde verdiensten van mr. De Rijke als raadslid zonder meer over het hoofd heeft gezien. Ja, ik ben zelfs geneigd om aan te nemen dat De Rijke samen met de heer Van Eldik en mevr. Okma ook door hem als de best gekwalificeerde leden, uitstekend boven de anderen, werd gezien.

Maar ik ben er niet van overtuigd dat voorzien is dat een wegvallen van deze capabele figuur een dergelijk pijnlijk duidelijk terugval zou veroorzaken als juist door dit besluit in de laatste vergadering werd geopenbaard. In het afgelopen jaar immers zijn er heel wat onderwerpen op raadgevende wijze door de raadszaal heengegaan.

Waar het er nu ook nog op begint te lijken dat de nog steeds onhandige, maar eerlijk strevende leden de ambitieuze pogingen van de heer Brandenburg v.d. Gronde om een leidende positie in te nemen niet onderkennen, evenmin als zijn onvermogen om op kortzakelijke en praktische wijze de publieke zaak te behartigen, ziet er naar mijn - eerlijk gezegd niet zo beschiedene - mening naar uit, dat de bestaanszekerheid van deze raad onverwacht veel wankeler is geworden dan wie ook had kunnen raden.

Voor deze bestaanszekerheid, dat blijk nu weer duidelijk uit de brief van de Gouverneur, ontbreekt een wettelijke basis, het is al zo wankel. Dat de raad zich niet intensiever met haar eigen status heeft beziggehouden, mag waar dat toch zo'n actueel onderwerp is, echt wel verbazen. In het bijzonder dat de leden nooit zijn ingegaan op het ontbreken van enige houvast aan voorwaarden voor ontslag buiten de garantie, daar in gelegen dat alleen de hoogste in de lande de bevoegdheid daartoe heeft.

Nu is een ding wel zeker, deze raad moet blijven functioneren, d.w.z. niet alleen blijven bestaan, maar moet haar

bestaansrecht ook met vrucht bewijzen. En dat zij daartoe in staat zou zijn, is juist na het ontslag van mr. De Rijke door de raad zelfs dubieus gemaakt.

Niet door het besluit tot dit ontslag maar door wat zich daarna in de vergaderingen liet zien en horen, zou men de wenselijkheid, doch niet de juistheid van dit besluit zoals de raad doet, achteraf in twijfel kunnen trekken.

Men zou dan meer praktisch kunnen stellen dat het betrokken raadslid, ook blijkens de reacties in de raad en in de pers, zich niet heeft begeven buiten de grenzen waartoe consideratie voor "human frailty" zich in Hollandia uitstrekt. Want waar vroeger eens in dit krantje met de woorden "zelfgenoegzaam en nooit genoeg" een kenschetsing werd bedoeld van een raadsmentaliteit waar het weleens naar toe zou kunnen gaan, ziet het er nu naar uit dat die woorden meer een werkelijk dan een mogelijk toekomstbeeld gaan aanduiden. Met het vertrek van mr. De Rijke blijven er immers weinig over van zijn formaat, dat zij over het tegenwoordig zo geheiligd eigen- en groepsbelang heen kunnen zien naar belangen van een "stad" Hollandia.

Kort gezegd kan men ook in dit ontslag een streven naar perfectionisme zien, waar de tijd nog niet rijp voor is en misschien ook niet zal worden.

H. CARELS

Socialistische agitatie anti de Gaulle

De socialistische partij in Frankrijk heeft de weigering van president de Gaulle om een nationale vergadering in speciale zitting bijeen te roepen ongrondwettig genoemd. Door een grondwettelijk vereist aantal afgevaardigden was het verzoek om een speciale zitting gedaan ter bespreking van het veel om strede landbouwbeleid van de regering. De president schreef echter aan de voorzitter van de nationale vergadering, dat hij zo'n speciale zitting in strijd acht met de geest van de bestaande wetten en instellingen. Enkele vooraanstaande socialistische leden zeiden om een partijbestuursvergadering te zullen vragen. Zij zeiden te hopen dat de socialistische partij de Gaulle voortaan iedere steun zal onthouden. Ook de secretaris-generaal van de katholieke partij Simonet heeft gezegd het besluit van de Gaulle te betreuen.

Amerik. missie-bischof in Rood-China veroordeeld

De Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Hester heeft laten weten dat zijn regering in de krachtigste bewoordingen zal protesteren bij Peking tegen de veroordeling van de 68-jarige Amerikaanse missie-bischof Walsh door een Chinese rechtbank. Monseigneur Walsh werd tot 20 jaar gevangenisstraf veroordeeld op beschuldiging van spionage. Eerder werd uit Washington bericht dat Amerika deze kwestie ter sprake zal brengen op de periodieke besprekingen met China op ambassadeursniveau in Warschau.

Sinds oktober 1958 toen monseigneur Walsh werd gearresteerd hebben de Ver. Staten vergeefs geprobeerd inlichtingen te verkrijgen over zijn lot.

Vlootsmaldeel bezoekt Barcelona

Smaldeel I van de Koninklijke Marine brengt een niet-officieel bezoek van drie dagen aan Barcelona. Het smaldeel bestaat uit H.M. kruiser De Ruyter, de jagers Limburg, Overijssel, Drenthe en Gelderland, de onderzeeboot Zwaardvis en het fregat De Witte. Behalve verschillende ontvangsten om van de Nederlandse kolonie, vermeldt het programma bustochten en theaterbezoek voor de opvarenden. Er wordt een voetbalwedstrijd gespeeld tegen een plaatselijke club en de marinemannen kunnen stierengevechten en de wedstrijd Real Madrid tegen Barcelona bijwonen.

Amerik. ambassadeur naar Cuba terug

De Amerikaanse ambassadeur in Cuba zal volgens het ministerie van Buitenlandse Zaken in Washington weer naar zijn post terugkeren. De Cubaanse regering, aldus de verklaring, heeft de Ver. Staten verzekerd dat zij de Amerikaanse ambassadeur niets ten laste legt. De ambassadeur is in januari naar Amerika teruggeroepen, nadat premier Castro de Ver. Staten had beschuldigd van hulpverlening aan uitgeweken Cubanen. Ook werd de ambassadeur in de Cubaanse pers aangevallen.

Ned. schilderijen verkocht

Op een kunstveiling in Londen zijn twee Zeventiende Eeuwse Nederlandse doeken door particulieren gekocht.

Het waren "Gezicht op Nijmegen", dat is geschilderd door Jan van Gooyen en dat 44000 gulden opbracht en een keukeninterieur van Pieter de Hoogh dat voor 8800 gulden van de hand ging.

Conflict Bonn-Guinee bijgelegd

De ambassadeur van Guinee bij de Franse en West-Duitse regering heeft in Bonn verklaard dat de betrekkingen van zijn land met de Bondsrepubliek normaal zullen blijven gehandhaafd.

De West-Duitse regering had Guinee opheldering gevraagd over persberichten uit Oost-Duitsland volgens welke diplomatieke betrekkingen waren aangeknoopt tussen Guinee en de Volksrepubliek Bonn welgeert relaties te onderhouden met landen die het Oost-Duitse regiem erkennen.

De ambassadeur van Guinee zei nu dat zijn land geen diplomatieke maar wel handelsbetrekkingen met Oost-Duitsland had aangeknoopt.

Castro koopt helikopters in Rusland

De regering van Cuba zal 12 helikopters uit de Sovjet-Unie kopen nu de regering der Ver. Staten de verkoop van helikopters aan Cuba hebben verboden. Dit heeft premier Castro medegedeeld. Hij noemde de intrekking van de exportlicentie voor helikopters naar Cuba een nieuwe daad van agressie.

Zending L. de Vries overleden

In Hilversum is op negentigjarige leeftijd overleden de heer L. de Vries, een van de oudste Nederlandse zendingen. Als zending en ziekenverpleger werkte hij van 1904-1928 op Midden-Java.

Autochtone leden Adviesraad wenden zich tot

Z. E. de Gouverneur

Stellen belangen der samenleving voorop

De autochtone leden van de Advies-
rende Raad Hollandia hebben zich in-
zake het aan Mr. J.O. de Rijke verleen-
de ontslag uit de Raad in een schrijven
tot de Gouverneur gewend.

Het schrijven dat in de Maleise taal
is gesteld, geven wij hier onverkort
in het Nederlands vertaald weer:

Excellentie,
In verband met "de kwestie", die door
de Adviesraad voor Hollandia naar vo-
ren werd gebracht in de brieven van
2 maart 1960, No. 37-AR-60 en No. 23-
AR-60, welke op grond van een daar-
toe strekkende opdracht van Uwe excel-
lentie werden beantwoord met de be-
schouwingen, vervat in de brief van 8
maart 1960, No. 1520, welke brief ge-
richt was aan de Resident van Hollandia
Mr. F.R.J. Eibrink Jansen, en door deze
weer werd doorgezonden aan de Ad-
viesraad voor Hollandia, hebben wij als
autochtone leden (van inheemse land-
aard) van de Adviesraad voor Hollan-
dia de eer ons standpunt kenbaar te ma-
ken - welk standpunt, naar het voor-
komt, verschilt van het standpunt dat
is ingenomen door de niet-autochtone
(niet inheemse) medeleden.

Excellentie,
Ondergetekenden - onder wie ons mede-
lid W. Inuri, die, alvorens op touw te
gaan, verklaard heeft dezelfde ziens-
wijze te zijn toegedaan als wij - zou-
den willen stellen:

1 Na bestudering van het toelichtend
schrijven van het Gouvernement van
Nederlands Nieuw Guinea, onderschri-
ven wij dat schrijven als juist omdat
de waarde van een raadslid in de Raad
evengroot is als zijn persoonlijke waar-
de in de samenleving.

2 Wij erkennen de bevoegdheid en het
volle recht van Uwe Excellentie als
vertegenwoordiger van Hare Majesteit
in dit deel van het Koninkrijk om in
vrijheid een beslissing te nemen en
die in een besluit vast te leggen over-
eenkomstig de rechtvaardigheid, die ge-
fundeerd is in de democratie.

Deze erkenning baseren wij op onze over-
tuiging ten aanzien van Romeinen 13:1-5

3 Ten aanzien van "de kwestie" stellen
wij ons op het standpunt dat wij, nadat
de betrokkene uit de gevangenis is ont-
slagen en weer in de samenleving is te-
ruggekeerd, daarbij in die tijd blijk ge-
vend van een behoorlijk optreden, geen
bezwaar te hebben om met de andere
leden tot een vergelijking te komen in
het belang van de samenleving.

4 Op grond van de hierboven genoemde
punten (1-2-3), zijn wij het niet eens met
de stakingshouding van de niet-autoch-
tone medeleden, die naar het ons voor-
komt, aan de betrokkene een hogere
waarde toekennen dan aan de behartig-
ing van de belangen van de samenle-
ving, waarvoor wij benoemd zijn.

Excellentie,
Indien de niet-autochtone medeleden
aan hun standpunt blijven vasthouden
dan hebben wij de eer het volgende naar
voren te brengen:

1 Het geeft geen pas dat aan de belan-
gen van de samenleving afbreuk wordt
gedaan door de prestige-houding van
enkele leden.

2 Opdat aan de behoeften van de samen-
leving wordt voldaan verzoeken en ho-
pen wij dat het Gouvernement in wijs
beleid de nodige stappen zal ondernemen
om de Raad te laten voortbestaan.

3 Indien met de bovengenoemde punten
(1-2) de belangen van de samenleving
niet worden gewaarborgd, dan zijn wij
waar het niet in onze bedoeling ligt om
uit de gemeenschap van de samenleving
te treden, bereid om de samenleving van
de stad Hollandia in het algemeen en
die van de Onderafdeling Hollandia in
het bijzonder te vertegenwoordigen.

Aldus ons standpunt en ons verlangen
dat wij met verschuldigde eerbied aan
Uwe Excellentie voorleggen.

Ondertekenaars:

w.g. 1. Inuri W.

2. Jouwe L.

3. Kaislep M.W.

4. Meset Th.

5. Ohee R.

6. Samay S.

Premier Nehru naar de Gaulle

Volgens berichten uit Parijs zal pre-
mier Nehroe van India in mei een bezoek
brengen aan president de Gaulle.
Nehroe zou al geruime tijd geleden tot
een bezoek aan de Franse hoofdstad zijn
uitgenodigd.

Ook de premier van de Maleise Fede-
ratie Abdoel Rachman gaat binnenkort
op reis. Hij heeft de uitnodiging aange-
nomen voor bezoeken in de maand mei
aan West-Duitsland, België, Frankrijk
en Nederland, op zijn reis naar Engeland
waar hij zal deelnemen aan de conferen-
tie van premiers van het Britse Gemeen-
best.

29 Geslaagde verplegers

Dezer dagen zijn bij het Centraal
Ziekenhuis te Hollandia 29 kandidaten
onder wie 5 meisjes, geslaagd voor het
Nieuw Guinea diploma verpleger. Hier-
door is het aantal gediplomeerde verple-
gers NGD bij het Centraal Ziekenhuis
sedert 1948 toegenomen tot 147.

Van de laatste groep gediplomeerden
ongeveer de helft afkomstig uit het
gebied rondom de Geelvinkbaai nl. Ja-
pen, Waropen en Biak. De leeftijden van
riëren van 18 tot 24 jaar.

De namen van de geslaagden zijn:
Bernardus Rumpaidus, Pulau Nusi (Biak)
Olaf Fakdawer, Kofian; Willem Sarwom
Biak; Josua Awak, Biak; Stephanus Rol-
lo, Skou; Didimus Wesjau, Bagiserwar;
Menasse Sajori, Napàn-Weinami; Josias
Sapari, Waropen; Isaak Wopari, Waro-
pen; Petrus Kapisa, Noemfoer; Andreas
Samber, Seroei; Julius Nusy, Waropen;
Samuel Wakum, Biak; Jacobus Tomam-
ba, Seroei; Alfius Numberl (zeer goed),
Waropen; Jacobus Renjaan, Merauke;
Pieter Sada, Biak; Ernst Jaas, Sorong
Doom; Albertus Endewip, Tanah Merah;
Johan Major, Wageo; Usia Sawai, Waro-
pen; Tubir Rengen, Fak-Fak; Johannes
Silibun, Koembe; Boas Brabar, Biak;
Kasina Karto (zeer goed), Merauke;
Charlotte Sapari, Nubuai (Waropen);
Doortje Hokojoku, Dojo Lama (Hollan-
dia); Esther Wasowai, Demta en Mar-
griet Kreutha, Dojo Lama.

Op Zondag 20 dezer overleed plotse-
ling te Zeist mijn lieve Moeder

WILHELMNIA GALIS-HOLSTEGE

Hollandia,

Dr. K.W. Galis.

"SHELL NIEUW-GUINEA N.V.

"maakt hiermede bekend, dat met in-
gang van heden haar verkoopprijsen
"voor Shell Motor Gasoline en Shell
"Kerosine (Crown en Refrigerator) met
"1 cent per liter werden verlaagd.
"De prijs van Kerosine in blikken werd
"met 18 cent per blik verlaagd.

Het Hoofd van de Residentie Water-
staatsdienst te Hollandia maakt hierbi
bekend, dat op 2 april 1960 tenzijner
kantore des morgens om 10-00 uur zal
worden aanbesteed:

De bouw van het logeergebouw "Ha-
madi" te Hollandia.

De aanwijzing zal plaatsvinden op 26
maart a.s. om 10.00 uur v.m. op het ka-
toor van de R.W.D.

Bestek en tekeningen zijn vanaf 21 maart
a.s. verkrijgbaar bij de administratie van
genoemde dienst tegen betaling van f.10.-

TE KOOP AANGEBODEN: ruim houten
woonhuis met paviljoen. Met recht van
opstal. Te bevragen L.F. Schuller; Nigi-
my tot 2 uur. Na 2 uur thuis, Signal Hill

ATTENTIE! ATTENTIE!

Ingaande 22 maart geopend

"INDISCH EETHUISJE"

(ex Toko Imbie) Imbie terrein

Openings uren 7-00 t-m. 14-00 v.m.
17.00 t-m. 22-00 n.m.

Ook aanname van bestellingen en ran-
tangs. Mevr. v.d. Vijver.

TE KOOP: bijna nieuwe overjas en ves-
maat 52. VAN DOORNEN Gouverne-
mentshotel.

Filmprogramma

REX vertoont op 21 maart

"INSPECTOR GENERAL"

met Danny Kay. Een film om je zorgen
op zij te zetten.

REX vertoont op 22 maart.

"QUEEN CHRISTINA"

met: Greta Garbo

ORIENT THEATER

vertoont heden 21-3 en morgen 22-3

"THE BIG GUSHER"

Een zeer boeiend drama in oliekringen
verfilmd. Met Wayne Morris en
Preston Foster.

Sentani morgen 22-3 "DE BLOED-
HOND" ("THE BROTHERS RICO") met
Richard Conte, Kathryn Grant en James
Darren.

„De paria van Glodok"

De Toneelafdeling van het Veteranen
Legioen bracht gisteren voor een eivolle
zaal "DE PARIA VAN GLODOK" ter
tonele. Ook van officiële zijde was er
veel belangstelling. Een gedeelte der re-
cette was voor de spijtoptanten terwijl
in de pauze in de zaal een collecte voor
het zelfde doel gehouden werd die cir-
ca f. 250.- opbracht.

Het toneelstuk dat in Nederlandse
tekst gegeven werd, oogste veel bijval
Wederom een succes voor de toneelafde-
ling van het legioen.